

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ
จากดินเค็มในพื้นที่ทุ่งสัมฤทธิ์ : กรณีศึกษา ตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย
จังหวัดนครราชสีมา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-04-0198-8

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

4136770 ENRD/M : สาขาวิชา : การวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท ;

วท.ม.(การวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท)

คำสำคัญ : ปังจัย / อิทธิพล / ผลผลิต / ข้าวขาวดอกมะลิ 105 / ดินเค็ม

นฤมล โอริส : ปังจัยที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากดินเค็มในพื้นที่ทุ่งสัมฤทธิ์ : กรณีศึกษาตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา (FACTORS EFFECTING KHAO DAWK MALI 105 PRODUCTIVITY IN IMPACT AREA OF SALINE SOIL : A CASE STUDY OF TUNGSAMRIT, THANLALORD SUB-DISTRICT, PHIMAI DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เอื้ออมพร มัชฌิมวงศ์, M.Sc., เกษม กุลประดิษฐ์, วท.ม., ศุภพร ไทยภักดี, Ph.D., 160 หน้า ISBN 974-04-0198-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปังจัยที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 และเปรียบเทียบปริมาณผลผลิตข้าวในพื้นที่ที่มีศักยภาพแตกต่างกัน ในพื้นที่ทุ่งสัมฤทธิ์ ตำบลธารละหลอด อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครัวเรือนเกษตรกรทำนา จำนวน 239 ครัวเรือน การวิเคราะห์ปังจัยที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ใช้สถิติการวิเคราะห์ความผันแปรร่วมและการวิเคราะห์การจำแนกหมู่ การวิเคราะห์เปรียบเทียบปริมาณผลผลิตข้าว สถิติที่ใช้ คือ t-test

ผลการศึกษาพบว่า ปังจัยที่มีอิทธิพลต่อผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ได้แก่ ขนาดพื้นที่เพาะปลูกและรายได้ ส่วนปังจัยด้านวิธีการจัดหาเมล็ดพันธุ์ ปัญหาดินเค็ม และความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตข้าว มีอิทธิพลต่อการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปริมาณผลผลิตข้าวขาวดอกมะลิ 105 ของพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรสูงและพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรปานกลาง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ปังจัยที่น่าจะเข้ามามีอิทธิพล ได้แก่ กรรมวิธีการถือครองที่ดิน วิธีการจัดหาเมล็ดพันธุ์ วิธีการเตรียมเมล็ดพันธุ์ และปัญหาดินเค็ม ซึ่งจากการศึกษาพบว่า ปังจัยเหล่านี้แตกต่างกันในการเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ทั้งสอง

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทในการให้ความรู้เกี่ยวกับการเพิ่มผลผลิตข้าวแก่เกษตรกร โดยชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ และชักจูงให้เกษตรกรใช้วิธีการผลิตที่เหมาะสมและได้ผลผลิตสูง ให้มากขึ้น อีกทั้งยังควรส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เมล็ดข้าวพันธุ์ดี เพื่อการเพิ่มผลผลิต รวมทั้งควรส่งเสริมให้เกษตรกรป้องกันและแก้ไขปัญหาดินเค็มก่อนทำการผลิต เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปสู่ผลผลิตข้าวที่สูงขึ้น

4136770 ENRD/M : MAJOR : ENVIROMENTAL PLANNING FOR RURAL AND

COMMUNITY DEVELOPMENT ; M.Sc. (ENVIROMENTAL PLANNING FOR
RURAL AND COMMUNITY DEVELOPMENT)

KEY WORDS : FACTOR / EFFECT / PRODUCTIVITY / KHAO DAWK MALI 105/ SALINE SOIL

NARUMON ORIS : FACTORS EFFECTING KHAO DAWK MALI 105 PRODUCTIVITY IN
IMPACT AREA OF SALINE SOIL : A CASE STUDY OF TUNGSAMRIT, THANLALORD
SUB-DISTRICT, PHIMAI DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA PROVINCE. THESIS ADVISORS :
AUEMPHORN MUTCHIMWONG M.Sc., KASAM KULPRADIT M.Sc., SUPAPORN THAIPAKDEE
Ph.D. 160 p. ISBN 974-04-0198-8

The objective of this research was aimed to investigate the factors effecting Khao Dawk Mali 105 productivity and compare the rice productivity in difference potential areas on agriculture in Tungsamrit, Thanlalord sub-district, Phimai district, Nakhonratchasima province. The quantitative research method utilising structured questionnaires was employed to interview the sample of 239 people in agricultural households. The factors effecting Khao Dawk Mali 105 productivity use was through Analysis of Covariance (ANCOVA), Multiple Classification Analysis (MCA) and the comparative analysis of rice productivity use t-test.

The result of research revealed that the size of planting and income were at a significant level of 0.01 ; selecting seed, saline soil problems and knowledge of increasing rice productivity effecting Khao Dawk Mali 105 were at a significant level of 0.05. The productivity of Khao Dawk Mali 105 in the high potential area and the moderate potential area were not statistically significant at a difference of 0.05 level. However, the effecting factors were ; type of owner areas, seed selection, seed preparation and the saline soil problem. It's also shown that there are differences to compare these areas.

Recommendations indicated from this study are that of government involment should take part to give farmers the knowledge about rice productivity. Farmers should be encouraged to know how to achieve the high productivity. Furthermore, the farmer should be supported in selecting good seeds to increase productivity, taught how to protect and solve saline soil problems before planting.